

Aangepaste richtlijnen examens Eerste Hulp

van

Het Oranje Kruis

© Het Oranje Kruis, 9 juni 2020

Inhoud

Veilig examineren voor het diploma Eerste hulp van Het Oranje Kruis	3
<i>Voorwaarden examen</i>	3
<i>Gezondheidscheck</i>	3
Examens met gerichte inzet LOTUS®slachtoffer en 1,5m afstand	4
<i>Algemeen</i>	4
<i>Praktische richtlijnen opleiders</i>	4
<i>Praktische richtlijnen examinatoren</i>	5
Aanwijzingen per onderdeel	6

Bijlagen

Bijlage I: Tijdrooster	10
Bijlage II: Materialen examen Eerste Hulp en Eerste Hulp aan kinderen tijdens corona	12

Veilig examineren voor het diploma Eerste hulp van Het Oranje Kruis

- Examinatoren, instructeurs, LOTUS®slachtoffers en kandidaten die vallen in risicogroepen worden opgeroepen om vooralsnog niet aan het EHBO-onderwijs en -examinering deel te nemen.
- De opleiders dienen steeds opnieuw te overwegen of de scholing/het examen noodzakelijk is of dat uitstellen een optie is.
- Examens kunnen alleen doorgaan als de juiste voorzorgsmaatregelen zijn genomen (zie het brancheprotocol).

Voorwaarden examen

- De opleider verklaart dat voldaan wordt aan het brancheprotocol.
- De opleider verklaart dat alleen mensen worden toegelaten die aan alle voorwaarden van de gezondheidscheck voldoen.

Gezondheidscheck

Voorwaarden aanwezigheid examen Eerste Hulp. De aanwezige:

- heeft de afgelopen 24 uur of op dit moment de volgende klachten niet gehad: hoesten, neusverkoudheid, benauwdheidsklachten en/of koorts (eventueel controleren met een voorhoofds- of oorthermometer).
- heeft geen huisgenoot/gezinslid met koorts en/of benauwdheidsklachten.
- is de afgelopen 7 dagen niet positief getest op het coronavirus.
- heeft geen huisgenoot/gezinslid die positief getest is op het coronavirus en bij wie de klachten korter dan 14 dagen geleden aanwezig waren.
- zit niet in thuisquarantaine.

Met een goede gezondheidscheck en het nemen van de beschreven maatregelen is volgens het RIVM geen extra persoonlijke bescherming zoals mondneusmasker, schort of handschoenen nodig.

Voor diverse handelingen is het echter een eerstehulpplichtlijn om handschoenen te dragen indien deze aanwezig zijn.

Mondmaskers mogen ook gedragen worden door zowel de kandidaat als het LOTUS®slachtoffer.

De opleider dient daarom ook mondmaskers beschikbaar te hebben.

Examens met gerichte inzet LOTUS®slachtoffer en 1,5m afstand

Algemeen

- De kandidaat heeft handschoenen aan, ook om de materialen te beschermen. Alles wat de kandidaat aanraakt dient gereinigd te worden met in ieder geval water en zeep. Dit volgens de instructies van de fabrikant.
- Het LOTUS®slachtoffer wordt eerst op afstand beoordeeld. De kandidaat benoemt hardop wat hij ziet of hoort.
- Indien mogelijk geeft de kandidaat instructies voor zelfhulp aan het LOTUS®slachtoffer of diens gezelschap. Hij reikt zo nodig materialen aan.
- Het LOTUS®slachtoffer beeldt de situatie uit; in slechts een enkele situatie wordt het LOTUS®slachtoffer binnen anderhalve meter benaderd. Dan moeten zowel het LOTUS®slachtoffer als de kandidaat rekening houden met elkaars uitademingslucht.
- De handeling wordt op afstand voorbereid. Na de handeling neemt de kandidaat onmiddellijk weer afstand.
- De kandidaat vertelt bij elke situatie wat hij of het LOTUS®slachtoffer moet doen.
- I.v.m. corona kan de kinlift niet worden uitgevoerd. Tijdens de beademing wordt de kinlift eigenlijk voor het eerst getoond (op de pop).

Praktische richtlijnen opleiders

- De organisatie heeft de kandidaten per brief op de hoogte gesteld over het verloop van het examen.
- Kondig in de uitnodiging aan wat de maatregelen op de locatie zijn en wanneer men **niet** mag komen.
- De contactpersoon van de organisatie vult de verklaring in dat de gezondheidscheck bij alle kandidaten is uitgevoerd en ondertekent deze. Deze geeft hij mee aan de examinatoren.
- Het examen wordt afgenomen door 2 examinatoren per kandidaat. Bij één van de examinatoren wordt een LOTUS® ingezet. Na 15 minuten examineren wisselt de kandidaat van examinerator. Hiervoor is 5 minuten beschikbaar. In deze 5 minuten worden de gebruikte materialen daar waar nodig vervangen of schoongemaakt.
- De organisatie zorgt voor lokalen die ruim genoeg zijn om 3 personen met 1,5 meter ertussen te kunnen laten plaatsnemen. Dit mag ook 1 lokaal zijn dat groot genoeg is en waar bijvoorbeeld schermen tussen de twee examens geplaatst worden.
- Examinatoren en de LOTUS®slachtoffers kunnen een half uur voor aanvang van het examen beschikken over overleg ruimte waar het mogelijk is om 1,5 meter uit elkaar te zijn.
- Er is een tijdrooster wanneer kandidaten opgeroepen worden: dit rooster wordt door de organisatie gemaakt. Het examen duurt ongeveer 30 minuten. Het tijdrooster vindt u in de bijlage van dit document.
- De organisatie stelt dit rooster ook ter beschikking aan de examinerator, zodat hij weet wie er komt.
- Tussen het einde van het eerste examen en het begin van het 2^e examen zit een pauze van 10 minuten, zodat er voor de opleider of examinerator gelegenheid is de materialen schoon te maken.

- De organisatie draagt zorg voor voldoende schoonmaakmiddelen om de materialen mee schoon te maken.
- Kandidaten hebben hun legitimatie bij de hand.
- Kandidaten hebben voor zij het lokaal betreden hun handen gewassen.
- Kandidaten dragen handschoenen.
- Iedere kandidaat heeft zijn eigen set met de benodigde verbandmaterialen. Dit wordt door de organisatie ter beschikking gesteld.
- De organisatie draagt er zorg voor dat er voor iedere kandidaat een schoon masker en een schone long aanwezig is per reanimatiepop.
- De organisatie zorgt ervoor dat de materialen op een correcte manier weggegooid kunnen worden in het lokaal (ruime afsluitbare afvalbak).
- Voor het ondertekenen van het beoordelingsformulier dient de kandidaat een eigen (werkende) pen bij zich te hebben. Voor het ondertekenen heeft de kandidaat handschoenen aan.
- Kandidaten gooien zelf hun gebruikte materialen weg.
- Na afloop van een examen verlaat de kandidaat direct het lokaal.
- De organisatie draagt zorg voor het geven van de uitslag aan de kandidaat.

Praktische richtlijnen examinatoren

- U bent een half uur voor aanvang aanwezig bij de locatie.
- U inspecteert de ruimte: voldoet deze aan de voorschriften zoals genoemd in het brancheprotocol? ([Hetoranjekruis.nl/media/1275/brancheprotocol-bhv-ehbo-reanimatie-veiligheidscurssussen-tijdens-covid-19-pandemie.pdf](https://hetoranjekruis.nl/media/1275/brancheprotocol-bhv-ehbo-reanimatie-veiligheidscurssussen-tijdens-covid-19-pandemie.pdf))
- U overlegt met het aanwezige LOTUS®slachtoffer wat u van hem verwacht: wat wordt er gegreemd en wat niet, op welke manier wordt er uitgevraagd, etc.
- De verdeling die u overeenkomt geldt voor alle kandidaten.
- Er is geen algemeen praatje aan het begin: de kandidaten komen op een door de organisatie vastgesteld tijdstip binnen. De organisatie heeft u een lijst met de tijdstippen en kandidaten gegeven.
- U mag ervan uitgaan dat de organisatie de kandidaten op de hoogte heeft gesteld van hoe het examen verloopt.
- Bij binnenkomst van de kandidaat in het lokaal controleert u zijn legitimatie. Houd daarbij afstand, bijvoorbeeld door het gebruik van een tafel.
- Na een kwartier wisselt u van kandidaat. Tussen deze wisseling zit 5 minuten, waarin u de gelegenheid heeft de benodigde materialenschoon te maken. (bij reanimatiepop volgens richtlijnen fabrikant)
- De kandidaat gooit zelf zijn materialen weg in de daarvoor bestemde afsluitbare bakken.
- Na iedere kandidaat is er 10 minuten om de materialen te reinigen en de poppen te voorzien van nieuwe maskers en longen. De oude longen worden weggegooid in een daarvoor door de organisatie beschikbaar gestelde afsluitbare verzamelbak. De maskers kunnen op een later tijdstip grondig gereinigd en hergebruikt worden.
- Voor het ondertekenen van het beoordelingsformulier dient de kandidaat een eigen (werkende) pen bij zich te hebben. Voor het ondertekenen heeft de kandidaat handschoenen aan.
- U geeft na afloop de uitslag van alle kandidaten door aan de vertegenwoordiger van de organisatie. Hij draagt er zorg voor dat de uitslag bij de kandidaten komt.
- De organisator overhandigt u de verklaring dat alle kandidaten de gezondheidscheck hebben doorstaan. U stuurt deze verklaring mee met de overige bescheiden aan Het Oranje Kruis.

Aanwijzingen per onderdeel

Onder voorbehoud bepaling LOTUS®slachtoffer als contactberoep.

Onderdeel	Vorm examineren	Kandidaat
<i>Onderdeel 1</i>		
Let op gevaar	Artikelen verspreid in zaal leggen die te maken hebben met letsel en door kandidaat weggehaald/benoemd moet worden.	De kandidaat gaat niet rechtstreeks op het LOTUS®slachtoffer af, maar beoordeelt hem eerst op anderhalve meter afstand.
Zorg voor professionele hulp	Bij letsel moet er adequaat gehandeld worden als het gaat om het inschakelen van professionele hulp.	Direct 112 bellen (en AED laten halen) als het LOTUS®slachtoffer (plotseling) bewusteloos is: in elkaar gezakt of liggend en niet reagerend op aanroepen).
<i>Onderdeel 2</i>		
Stabiele zijligging	LOTUS®slachtoffer in stabiele zijligging leggen. Wel benadering LOTUS®slachtoffer. Vermijden uitademingslucht door LOTUS®slachtoffer en kandidaat.	Op afstand is te zien dat het LOTUS®slachtoffer ademt. De kandidaat benoemt een normale ademhaling. Voert de stabiele zijligging uit.
Reanimatie volwassenen	LOTUS® spel op afstand.	Gebruik maken van pop; inclusief gebruik AED.
Reanimatie zuigeling	Alleen gebruik maken van pop.	Alleen borstcompressies en beademing.
Druk op de wond bij hevig bloedverlies, incl. gebruik tourniquet arm/been en opstoppen wond	LOTUS®-spel en grime	Voordoen op de pop hoe druk gegeven moet worden (met 2 handen). Vervolgens op fantoom aanleggen tourniquet en opstoppen wond.
Wervelletsel	Alleen gebruikmaken van pop	Hoofd vasthouden in de gevonden stand.
Rautekgreep	LOTUS®-spel en grime Verplaatsen LOTUS®slachtoffer. Wel benadering LOTUS®slachtoffer Vermijden uitademingslucht door zowel LOTUS®slachtoffer als kandidaat.	Volgens stappenplan.
Verslikking	LOTUS®-spel en grime Aanzet slagen op rug en buikstoten op het	Start op afstand met aanmoedigen hoesten.

	<p>LOTUS®slachtoffer bij ernstige verslikking.</p> <p>Wel benadering LOTUS®slachtoffer.</p> <p>Vermijden uitademingslucht door zowel LOTUS®slachtoffer als kandidaat.</p>	Kandidaat vraagt of het slachtoffer zich verslikt heeft (slachtoffer knikt).
Shock	LOTUS®-spel en grime, of situatieschets met uitvragen.	Pop toedekken.
Snel op zij draaien bij braken	Situatieschets Gebruikmaken van pop, hoeft geen LOTUS®slachtoffer te zijn.	Vlotte uitvoer.
Borstletsel	Het LOTUS®slachtoffer grimeert eventueel het letsel op zichzelf, anders situatieschets.	De kandidaat laat op een fantoom zien hoe een voorwerp met 2 rolletjes verband vastgezet kan worden.
Hartklachten	LOTUS®-spel en grime.	Kandidaat vraagt naar de pijn, uitstraling, misselijkheid en benauwdheid.
Koortsstuip	LOTUS®-spel (ouder) met babypop.	Kandidaat geeft instructie aan de ouder, warme kleding/dekens weg, ruimte geven aan bewegen, op de zij na de aanval.
Ernstige onderkoeling	LOTUS®-spel.	Natte kleding pop uittrekken (mag ook gezegd worden dat de kleding nat is) en toedekken met dekens.
Beroerte	LOTUS®-spel Mond-spraak-arm uitvragen door kandidaat, daarna 112 bellen.	De kandidaat benoemt wel dat hij het slachtoffer zo nodig ondersteunt om vallen te voorkomen.
<i>Onderdeel 3</i>		
Kleine snijwond	Het LOTUS®slachtoffer grimeert snijwond op eigen arm.	Kandidaat constateert een bloedende snijwond met wijkende wondranden. Doet op kunstarm of op eigen been voor hoe hechtstrips geplakt worden.
Vuiltje in oog	Het LOTUS®slachtoffer zegt een vuiltje in het oog te hebben, eventueel situatieschets.	Instructie op afstand aan virtuele huisgenoot (examinator). Vegen naar de binnenhoek.
Lichte onderkoeling	LOTUS®-spel. (rillen en beven)	Instructie op afstand: neem een warme douche, etc.

Tweedegraads brandwond	LOTUS®slachtoffer.	Kandidaat geeft instructie de blaren heel te houden en de wond steriel af te dekken.
Verstuiking enkel/arm etc.	Situatieschets Pop/onderbeen model/model arm.	Op pop zwachtelen.
Schaafwond	LOTUS®slachtoffer.	Instructie de wond met water te spoelen.
Bloedneus	LOTUS® spel.	Instructie de neus dicht te knijpen en voorover gebukt staan of zitten. Bloed uit de mond laten lopen.
Kinderziekten	Situatieschets met uitvragen.	Constatering of huisarts nodig is.
Open botbreuk been	LOTUS®-spel en grime Wel benadering LOTUS®slachtoffer. Vermijden uitademingslucht door zowel LOTUS®slachtoffer als kandidaat.	Kandidaat plakt losjes af en ondersteunt het been van het LOTUS®slachtoffer.
Bijtende stof in oog	Eventueel LOTUS®-spel anders situatieschets.	Instructie om het oog onder de douche te spoelen.
Eerstegraads brandwond	Eventueel LOTUS®slachtoffer.	Instructie wanneer de huisarts te bellen.
Eikenprocessierups	Situatieschets.	Instructie geven hoe de brandharen te verwijderen en wat te doen bij jeuk.
Voorwerp in neus	Situatieschets.	Instructie geven 1 neusgat dicht te houden en de neus te snuiten.
Insectenbeet/steek	Situatieschets.	Instructie geven de jeukende plek te koelen, coldpack met dunne doek aanreiken.
Splinterverwonding	Situatieschets Model (bijvoorbeeld een schuurspons) waar splinter in zit	Hanteren van het pincet. Verwijderen in de lengterichting.
Spierscheuring	LOTUS®-spel, Uitvragen om onderscheid met spierkramp te kunnen maken.	Instructie om vooral niet te stretchen.
Tweedegraads bevriezing	Beeld laten zien en dan handelen.	Instructie geven.
Tekenbeet	Beeld laten zien en model (zie splinter).	Instructie geven wanneer de huisarts te bellen.

Ontwrichting schouder	LOTUS®-spel.	Kandidaat geeft instructie om zelf de arm vast te houden (aan de pols).
Uitgeslagen tand	Situatieschets.	Geeft instructie de tand terug te plaatsen in de mond m.b.v. spiegel. Anders bewaren in melk.
Flauwte zonder wegraking	LOTUS®-spel.	Geeft instructie om te gaan liggen. Laat 10 minuten liggen.
Kwallensteek	Situatieschets.	Instructie om te koelen, eventueel met zeewater.
Ziekteklachten	Situatieschets met uitvragen.	Instructie wanneer de huisarts te bellen.
Hittestuwing	LOTUS®-spel, kenmerken noemen.	Kandidaat zegt dat het slachtoffer koelte op moet zoeken en geeft drinken.
Open blaar	Model met blaar en handelen.	Wat voor soort model?
Tand door lip	LOTUS®-spel en grime.	Instructie geven wondje dicht te duwen met een gaas.
Hittekramp	LOTUS®-spel.	De kandidaat laat op de been van de pop zien hoe je een kuit stretcht.
Open botbreuk onderarm	LOTUS®-spel en LOTUS®slachtoffer.	Instructie geven om zelf de arm te ondersteunen. Verbindt een wond losjes, doet dit voor op een fantoom.
Oorpijn	LOTUS®-spel.	Zegt een warm kussen geregeld te hebben, waar het slachtoffer zelf naartoe kan lopen om op te liggen.
Vergiftiging via de huid Chemische brandwond	LOTUS®-spel Beeld laten zien, kenmerken geven en dan handelen op pop.	Instructie geven om poeders af te vegen en daarna te spoelen.

Zie ook [Rivm.nl/coronavirus-covid-19/werk/contactberoepen](https://rivm.nl/coronavirus-covid-19/werk/contactberoepen)

Bijlage I: Tijdrooster examens

Examinator 1 + LOTUS

Tijd	Activiteit
00.00 – 00.15	Kandidaat 1
00.15 – 00.20	Wissel en schoonmaak
00.20 – 00.35	Kandidaat 2
00.35 – 00.45	Nieuwe kandidaten
00.45 – 01.00	Kandidaat 3
01.00 – 01.05	Wissel en schoonmaak
01.05 – 01.20	Kandidaat 4
01.20 – 01.30	Nieuwe kandidaten
01.30 – 01.45	Kandidaat 5
01.45 – 01.50	Wissel en schoonmaak
01.50 – 02.05	Kandidaat 6
02.05 – 02.15	Nieuwe kandidaten
02.15 – 02.30	Kandidaat 7
02.30 – 02.35	Wissel en schoonmaak
02.35 – 02.50	Kandidaat 8
02.50 – 03.00	Nieuwe kandidaten
03.00 – 03.15	Kandidaat 9
03.15 – 03.20	Wissel en schoonmaak
03.20 – 03.35	Kandidaat 10
03.35 – 03.45	Nieuwe kandidaten
03.45 – 04.00	Kandidaat 11
04.00 – 04.05	Wissel en schoonmaak
04.05 – 04.20	Kandidaat 12

Examinator 2

Tijd	Activiteit
00.00 – 00.15	Kandidaat 2
00.15 – 00.20	Wissel en schoonmaak
00.20 – 00.35	Kandidaat 1
00.35 – 00.45	Nieuwe kandidaten
00.45 – 01.00	Kandidaat 4
01.00 – 01.05	Wissel en schoonmaak
01.05 – 01.20	Kandidaat 3
01.20 – 01.30	Nieuwe kandidaten
01.30 – 01.45	Kandidaat 6
01.45 – 01.50	Wissel en schoonmaak
01.50 – 02.05	Kandidaat 5
02.05 – 02.15	Nieuwe kandidaten
02.15 – 02.30	Kandidaat 8
02.30 – 02.35	Wissel en schoonmaak
02.35 – 02.50	Kandidaat 7
02.50 – 03.00	Nieuwe kandidaten
03.00 – 03.15	Kandidaat 10
03.15 – 03.20	Wissel en schoonmaak
03.20 – 03.35	Kandidaat 9
03.35 – 03.45	Nieuwe kandidaten
03.45 – 04.00	Kandidaat 12
04.00 – 04.05	Wissel en schoonmaak
04.05 – 04.20	Kandidaat 11

Bij de wisseling tussen 2 examinatoren zit 5 minuten. In deze tijd dienen de materialen schoongemaakt te worden en kunnen de reanimatie poppen volgens de richtlijnen van de fabrikant gereinigd worden. De organisatie stelt de schoonmaakmiddelen ter beschikking. In overleg met organisatie en examinatoren wordt besloten wie bij deze wisseling de materialen schoonmaakt.

Tussen 2 kandidatenkoppels zit 10 minuten. In deze 10 minuten kan de examinator zijn administratie bijwerken en kunnen de materialen schoongemaakt worden. Met de organisatie kan afgesproken worden of de uitslag op dat moment ook aan de twee kandidaten gegeven wordt of dat dit door de organisatie na alle kandidaten op een ander tijdstip plaats zal vinden. In overleg wordt bepaald wie op dit moment de materialen, inclusief reanimatiepoppen, reinigt.

Mogelijke Verdeling letsels (waarbij doel is dat er zo min mogelijk fysiek contact met LOTUS is):

Examinator 1 (met LOTUS)

- Reanimatie op volwassen pop (gehele protocol, dus ook aanschudden en van buik naar rug draaien):
- Stabiele zijligging
- Rautek
- Snel op de zij draaien
- Druk op de wond

Andere zaken waar LOTUS voor nodig is, of waar een gegrimeerd letsel tot echte meerwaarde leidt (en waarbij behandeling eventueel uitgevraagd kan worden).

Examinator 2 (zonder LOTUS)

- Reanimatie babypop
- (op termijn) tourniquet
- Zaken die uitgevraagd kunnen worden (onder andere shock, kinderziekten, koortsstuip etc.)
- Handelingen die ook op eigen lichaam of fantoom uitgevoerd kunnen worden.

Dit wordt in overleg met examinatoren en LOTUS vooraf bepaald.

Bijlage II: Materialen examen Eerste Hulp en Eerste Hulp aan kinderen tijdens corona

Het opleidingsinstituut zorgt ervoor dat de volgende (verband)materialen aanwezig zijn tijdens het examen Diploma Eerste Hulp tijdens de periode van beperkende maatregelen als gevolg van corona:

Aantal	(Verband)materiaal
1	AED-trainer met goed plakkende elektroden
1	Coldpack
1	Eerstehulpschaar
1	Huidontsmettingsmiddel
1	Puntig pincet
1	Reanimatiepop volwassene (kinderpop voor Eerste Hulp aan kinderen)
1	Reanimatiepop baby
1	Waterkan
Per kandidaat	1 masker en 1 long voor reanimatiepop volwassene/kinderpop
Per kandidaat	1 masker en 1 long voor reanimatiepop baby

Van de volgende (verband)materialen wordt per kandidaat een pakket samengesteld tijdens de periode van beperkende maatregelen als gevolg van corona:

Elastische hydrofiel windsels 4m x 6cm
Hechtstrips set
Ideaalzwachtel 5m x 8cm
Kleefpleister 2,5cm rol
Snelverbanden 10 x 12cm gerold model
Snelverbanden 6 x 8cm gerold model
Steriele kompressen 10 x 10cm
Steriele kompressen 5 x 9cm (1/16)
Steriele kompressen niet-verklevend 10 x 10cm en/of 10 x 12cm
Vingerverband (vingerbob)
Wondpleister 6cm in strips van 10cm en/of wondpleisterstrips diverse maten
Zelfklevende zwachtels 4m x 8cm
Deken (voor rust en steun)
Reddingsdeken 210 x 160 cm
Handschoenen: meerdere paren

De materialen die gebruikt zijn, worden weggegooid. De materialen die niet gebruikt zijn en nog in de verpakking zitten kunnen gereinigd worden. De deken wordt gewassen.

De volgende (verband)materialen mogen gebruikt worden op het examen. Het is aan de organisatie om deze toe te voegen aan het pakket van de examenkandidaat (dit is dus niet verplicht):

Beademingsmasker
Gelaatsdoekje
Eilandpleister
Hydrocolloïdpleister
Hydrogel brandwondenkompres
Oogspoelfles
Plastic huishoudfolie
Tekenverwijderaar
Traumazwachtel

Het Oranje Kruis verzoekt het opleidingsinstituut alleen verbandmaterialen te gebruiken in de oorspronkelijke verpakking.

Voor het examen Eerste Hulp aan kinderen dient er bij de reanimatie gebruik gemaakt te worden van een kinderpop in plaats van een volwassen reanimatiepop

Overzicht fabrikanten reanimatiepoppen:

Ambu: www.ambu.nl
Laerdal: www.laerdal.com
Prestan: www.prestanproducts.com
Life Form: www.enasco.com